

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. GENEZA MINISTERSTWA BYŁEJ DZIELNICY PRUSKIEJ	
1. Powstanie i działalność poznańskiego ośrodka władzy	11
2. Kształtowanie się i realizacja koncepcji podporządkowania byłego zaboru pruskiego polskim władzom centralnym	19
II. POZYCJA MINISTRA BYŁEJ DZIELNICY PRUSKIEJ	
1. Stanowisko Ministra – kierownika resortu	37
2. Minister jako członek Rady Ministrów	43
3. Minister a Sejm Ustawodawczy	51
4. Minister a Naczelnik Państwa	57
5. Minister byłej Dzielnicy Pruskiej a inni ministrowie	59
6. Obsada personalna stanowiska Ministra byłej Dzielnicy Pruskiej	61
III. MINISTERSTWO I JEGO STRUKTURA ORGANIZACYJNA	
1. Minister – ministerstwo – resort	69
2. Organizacja wewnętrzna Ministerstwa i jej przemiany	74
a) Biuro Prezydialne	79
b) Departament Centralny	81
c) Departament Polityczny	82
d) Departament Sprawiedliwości	84
e) Departament Spraw Wewnętrznych	85
f) Departament Rolnictwa i Dóbr Państwowych	86
g) Departament Skarbu	87
h) Departament Przemysłu i Handlu	87
i) Departament Kolei Żelaznych	89
j) Departament Poczty i Telegrafów	90
k) Departament Pracy i Opieki Społecznej	90
l) Departament Robót Publicznych	91
m) Departament Aproprowiacji	91
n) Departament Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego	94
o) Departament Kultury i Sztuki	94
p) Departament Zdrowia Publicznego	95
q) Komitet Gospodarczy	96
3. Stanowiska kierownicze i samodzielne	96
4. Kolegialne organy doradcze i stanowiące	103
IV. KIERUNKI I FORMY REALIZACJI USTAWOWYCH UPRAWNIEN MINISTRA	
1. Proces obejmowania władzy	107
2. Repolonizacja administracji i służb publicznych	115
3. Zmiany w ustroju organów państwowych i samorządowych	123
4. Ewolucja systemu prawnego byłej dzielnicy pruskiej	131
5. Współdziałanie z organami niższego szczebla	134
6. Polityka gospodarcza i społeczna Ministerstwa i jej realizacja	138
a) Gospodarka	138

b) Rolnictwo	148
c) Praca, roboty publiczne, opieka społeczna	152
d) Wymiar sprawiedliwości i bezpieczeństwo publiczne	158
e) Edukacja i kultura	165
f) Wyznania i mniejszości narodowe	169
7. Inne formy działalności Ministra i funkcjonowania Ministerstwa	174
V. UNIFIKACJA I PROCES LIKWIDACJI MINISTERSTWA	
1. Spory o formę unifikacji	181
2. Przekazywanie działów administracji właściwym rzeczowo ministrom	195
a) Kolejnictwo	195
b) Przemysł i handel	199
c) Poczta	200
d) Oświata i wyznania	201
e) Administracja skarbową	203
f) Wymiar sprawiedliwości	203
g) Kultura i sztuka	204
h) Roboty publiczne	205
i) Sprawy wewnętrzne	206
j) Służba zdrowia	207
k) Sprawy zagraniczne	208
l) Praca i opieka społeczna	209
ł) Rolnictwo	209
m) Apropozycja	211
n) Inne dziedziny	211
3. Likwidacja Ministerstwa	213
ZAKOŃCZENIE	217
WYKAZ SKRÓTÓW	223
BIBLIOGRAFIA	225
ZUSAMMENFASSUNG	239
INDEKS NAZWISK	243
SPIS ILUSTRACJI	248
ZESTAWIENIE TABEL I WYKRESÓW	249